

NOVINKY V DOLNÍM POOHŘÍ

www.dolnipoochri.cz

BŘEZEN 2022

ZTRACENÝ SVĚT V DOMĚ SOKOLŮ Z MOR

Po dvouleté rekonstrukci se letos opět otevírá budova domu pánů Sokolů z Mor a Oblastní muzeum v Lounech v něm nabídne pohled na Lounsko a Poohří na přelomu 19. a 20. století. Návštěvníci město a okolní krajinu uvidí objektivem teprve nedávno objeveného lounského fotografa Karla Goszlera.

Třímetrová fotografie vlaku, projíždějícího přes železniční most, s panoramatem Loun vítá již v chodbě návštěvníky nové expozice Ztracený svět na snímcích Karla Goszlera. Jde o unikátní pohled do života Loun a okolí mezi lety 1890 a 1925, který nám zanechal dosud téměř zapomenutý lounský turista a fotograf Goszler. Lounské muzeum mělo ve svých sbírkách 400 skleněných desek a dalších 600 se podařilo získat od vnuka fotografa, pana Svatopluka Goszlera. „Shromáždili jsme na tisíc skleněných desek, které představují 35 let života. Vidíme, jak se mění krajina, město, ob-

lečení, můžeme sledovat, kam turisté chodili, co je zajímalo, jak se vyvíjela architektura,“ říká ke sbírce autor výstavy Martin Vostřel. Toho čekala dvouletá mravenčí práce s identifikací fotek a jejich výběrem pro výstavu. „Fotky nebyly datovány ani popsány, takže bylo složité se po 120 letech zorientovat. Byla to ale úžasná práce. Na fotkách jsme identifikovali i řadu zajímavých osobností a otevřel se před námi zcela nový, ztracený svět,“ dodává. Obrovský kus práce odvedli dva spoluautoři expozice Bořek Zasadil, který všechny snímky přeskenoval, a Martin Wágner, který pomáhal s koncepcí výstavy, čistil fotografie a vše profesionálně vytiskl.

V nové expozici čeká návštěvníky 136 snímků převážně Loun a okolí, které jsou rozděleny do pěti tematických celků, po nichž návštěvníky provedou dobové turistické značky. Spatří podobu města před více než stoletím, jeho obyvatele, jejich běžný život i spolkovou činnost, výletní cíle lounského Klubu českých turistů i okolní přírodu. Expozici doplňují také trojrozměrné exponáty zapůjčené Národním muzeem v Praze, osobní věci Karla Goszlera a další exponáty z lounského archivu.

Karel Goszler se narodil roku 1865 v Březně u Postoloprta a po studiích pracoval v Lounech v peněžních ústavech. Velký vlastenec patřil k zakladatelům lounské pobočky Klubu českých turistů a při ní Kroužku fotografů amatérů. Fotil na černobílé skleněné desky, ale experimentoval i s barevnou fotografií, pořádal přednášky, vedl turistický časopis a podílel se na vzniku Ejemovy chaty na Cerveňáku. Zemřel roku 1936.

CO CHYSTÁME NA TURISTICKOU SEZÓNU?

Vítejte v Dolním Poohří a pojdte se seznámit s novinkami, které pro vás tento region v Ústeckém kraji na turistickou sezónu 2022 připravil.

Destinační agentura Dolní Poohří, která pro vás novinky shromáždila, zve i na své vlastní akce. 1. května odstartuje již třetí ročník úspěšného turisticko-běžeckeho seriálu Ohřecká Osmička. Opět nabídne osm tratí pro pěší i běžce zajímavými místy Dolního Poohří, sběratelskou soutěž i boj o titul Běžec Poohří. Veškeré novinky i trasy můžete sledovat v aplikaci Ohřecká Osmička.

Tradiční Den Ohře se letos posouvá po toku řeky do Zatce. V sobotu 23. července nabídne především přespolním turistům možnost zažít chmelářské památky města. Sezónu

opět ukončí společenská akce, která uzavře jak Ohřeckou Osmičku, tak fotografickou soutěž. Konat se bude v novém Kulturním centru v Klášterci nad Ohří v listopadu.

Již na začátku turistické sezóny najdete v infocentrech novou publikaci Toulky Dolním Poohří, která nabízí 90 stran tipů na výlety do méně známých lokalit. Při toulkách Dolním Poohřím si nepamenejte fotoaparát – od dubna do září trvá fotografická soutěž Poohří vaším objektivem. Sledujte nás na www.dolnipoochri.cz a facebookovém profilu Dolní Poohří.

KULTURA V KLÁŠTERCI NAD OHŘÍ V NOVÉM

Začátkem letošního roku se po dvouleté rekonstrukci otevřelo zbrusu nové kulturní centrum v Klášterci nad Ohří. Původní kulturní dům z 50. let minulého století získal moderní vzhled a rozšířil své služby.

Po dvouleté pauze mají klášterečtí opět možnost vyrazit za divadlem či hudbou do sálu kulturního centra, který pojme 400 návštěvníků. Do budovy se však nyní soustředily i dal-

ší služby, takže se stává živým centrem, které je otevřeno každý den. Především se do něj přestěhovala klášterecká knihovna, která tak může nabídnout čtenářům služby v útulném a moderním prostředí. V novém centru probíhají také jazykové, taneční nebo umělecké a tvůrčí kurzy a chodby slouží k výstavám výtvarného umění. Prohlédnout si kulturní dům můžete přijít každý den, neboť ve foyer je otevřen Café bar La Terrena.

CESTA KE KADAŇSKÉ OBSERVATOŘI ZAČALA PŘED 400 LETY

Horkou novinkou letošní sezóny v Kadani je nově otevřená přírodovědná observatoř. Stavba se dvěma kopulemi stojí na Prostředním vrchu nad Kadani, odkud se nabízí nádherný výhled na celé město. Byť je primárně určena technickému vzdělávání dětí, otevřena je všem zájemcům z řad obyvatel i turistů.

Příběh moderní observatoře vybavené špičkovým pozorovacím i meteorologickým zařízením se začal přitom psát už před čtyřmi staletími, v časech, kdy první astronomové začali hledět do vesmíru skrz dalekohledy. Roku 1618 tak v Indii učinil Václav Pantaleon Kirwitzer, astronom a misionář, rodák z Kadaně. Každý rok ho ve františkánském klášteře připomíná série vědeckých přednášek Kirwitzerovy dny. Právě tam měl jednu z prvních přednášek astronom Pavel Pintr a kromě povídání o exoplanetách uspořádal v klášterní zahradě pozorování noční oblohy. Tak začala několikaletá cesta, která vyvrcholila letos v únoru otevřením observatoře na Prostředním vrchu. Kopec

splňoval dvě základní podmínky projektu – snadnou dostupnost z Kadaně i malé zatížení světelným smogem. „Kopec je na stejné úrovni jako odtud viditelná rozhledna na Svatém vrchu, ale je z něj mnohem lépe vidět město. Přesto, jak jsme zjistili, zde spousta místních lidí nikdy nebyla,“ říká místostarosta Kadaně Jan Losenický. Stavbu financovalo město Kadaně, na technické vybavení získalo Gymnázium v Kadani dotaci v rámci podpory technických klubů v Ústeckém kraji. „Naše observatoř není jen astronomickou. Její zaměření zahrnuje přírodní vědy v nejširším smyslu – environmentální vzdělávání, meteorologii, geografii, geologii...“ vysvětluje ředitel gymnázia Tomáš Oršulák.

Přízemí observatoře slouží jako přednáškový sál a zázemí pro veřejnost i vědce. Na terase jsou pak zdálky viditelné kopule s robotickými dalekohledy, určenými k pozorování Slunce i noční oblohy. Vybavení doplňuje sada přenosných slunečních i hvězdářských dalekohledů a meteorologická stanice. „Observatoř vybavíme také detektorem blesků a celoblohovou kamerou, která bude ve dne sloužit meteorologickým pozorováním, v noci astronomickým,“ doplňuje lektorka a meteoroložka Andrea Šindelářová. Široká veřejnost může terasu, která slouží zároveň jako rozhledna, využívat každý den. Každé dva týdny pak mohou návštěvníci přijít v pátek a sobotu na komentovaná pozorování oblohy. „Otevřeno máme také v případě, že je na obloze

viditelný nějaký zajímavý astronomický úkaz,“ dodává Oršulák.

Informace o otevírací době a akcích v observatoři jsou k dispozici na <https://tk.gym-ka.cz/>.

Součástí podpory technického vzdělávání v kraji je také vybudování Přírodovědného centra Žatec, které se v Digitariumu pomocí projekci ve 2D a 3D zaměřuje na astronomii, astrofyziku a kosmonautiku. Pozoruhodným unikátem je pak Věda na kouli – obří globus, na němž je možné sledovat přírodní jevy na celé Zemi i dalších planetách. Úzká spolupráce se plánuje i s hvězdárnou v Karlových Varech, která se v poslední době zaměřuje na kosmonautiku a provozuje například i simulované výlety do vesmíru.

POSTAVTE SI SLOVANSKÉ OBYDLÍ!

V průběhu letošní sezóny vyroste v archeologickém skanzenu v Březně u Loun nové obydlí slovanských předků. Do stavebních prací se mohou zapojit i návštěvníci a zkusit si tak pracovat stejně jako lidé v časech stěhování národů v 6. století.

„Jsou to stavby z přírodních materiálů, nejsou trvale obývané, takže nemají moc dlouhou životnost. Ta stála přes deset let a byla už ve špatném stavu. V zimě jsme ji strhli,“ vysvětluje kurátorka skanzenu Karolína Klinecká. Replika slovanské polozemnice bude trochu odlišná od té původní, neboť stavitelé teď využijí nové archeologické poznatky a interpretace stavitelského umění našich předků. Přestože jde o poměrně jednoduchou stavbu, která by běžně zabrala maximálně tři týdny, stavět se bude ve skanzenu celou sezónu. Půjde totiž zároveň o archeologický experiment, kterého se budou moci účastnit návštěvníci. „Vyzkoušet si budou moci například vyplé-

tání stěn proutím a poté jejich vymazávání hlinou. Budeme vyhlášovat pravidelné pracovní soboty, kdy se budou moci návštěvníci zapojit,“ říká Klinecká. V posledních letech už podobným způsobem archeoskanzen postavil dvě historické repliky – dlouhý dům z mladší doby kamenné, který je největší stavbou skanzenu, a naposledy dřevěný drážkový dům. Pro návštěvníky jde o nezapomenutelný zážitek, spojený s večerním posezením u ohně. Druhým důvodem, proč se stavba protáhne, jsou použité technologie. „Bude to experimentální stavba a budeme pracovat za pomoci nástrojů, dostupných v té době. Hlavní konstrukční část nám pomůže udělat profesionální tesář,

který dokázal pomoci dvou seker postavil celý dlouhý dům. Výsledek je pak autentický a pro návštěvníky je zajímavé takovou stavbu sledovat,“ dodává kurátorka. Kromě stavebních workshopů chystá Archeoskanzen Březno i řadu dalších akcí - velké setkání z doby neolitu, tav-

bu železa i bronz, otevření zásobních jam po dvouletém skladování obilí, řezbářský workshop na výrobu tradičních štipaných ptáčků, příměstské pravěké tábory, oslavy slunovratu i rovnodennosti.

ŽATEC MĚSTEM MUZEÍ

Žatec se stal jednoznačně městem s nejvyšší hustotou muzeí v Dolním Poohří. Není rok, aby se tu nějaké nové neotevřelo, letos to bude historický Mederův dům na náměstí 5. května.

Nejnovejším muzejním počinem bude letos zpřístupnění Mederova domu, který by se měl návštěvníkům otevřít po několikaleté kompletní rekonstrukci na letní sezónu. Záchrana této významné památky je dílem Spolku Mederova domu, kterému se podařilo sehnat finance na rozsáhlou

v něm žila rodina Mederových," říká předseda spolku Petr Antoni. Expozice připomene také poněkud zapomenutou žateckou rodačku, bylinkářku Marii Treben, autorku dodnes vydávané knihy Zdraví z boží lékárny. „Třetím tématem, kterému se zatím ostatní muzea ve městě moc nevěnují a kte-

obnovu jednoho z nejstarších žateckých měšťanských domů s gotickými základy. V průběhu 20. století se totiž proměnil prakticky v ruinu. Právě historii domu a jeho posledních majitelů, rodiny Mederových, bude představovat nová expozice. „Návštěvníci se budou moci projít Labyrintem času ve sklepení nebo shlédnout filmovou podobu díla Jana ze Žatce Oráč a smrt z počátku 15. století. Část expozice je zařízena v gotickém stylu, část jsme stylizovali do podoby 20. a 30. let minulého století, kdy

ré chceme představit, je pobyt mistra Jana Husa v Žatci z roku 1412," dodává Petr Antoni. Ten za záchranu domu vloni získal cenu Národního památkového ústavu Patrimonium pro futuro. Od června do září bude Mederův dům otevřen každý den od 10 do 16 hodin, mimo sezónu pak o víkendech. Velký muzejní boom zažil Žatec už v roce 2021. Žatecký pivovar otevřel po rozsáhlé rekonstrukci historického měšťanského domu č. 85 Muzeum pivovarnictví. Najdete ho jen kousek od samotného pivova-

ru, takže po prohlídce moderní a osobitě expozice můžete pokračovat praktickou prohlídkou výrobních prostor.

Po rekonstrukci žatecké radnice byla zpřístupněna také její vyhlídková věž s novou expozicí o historii města. Jejím spoluautorem je architekt Miloslav Cejka, který vytvořil například expozici Lovci mamutů v Národním muzeu v Praze. Najdete v ní pracujícího pisáře Jana ze Žatce, ponočného Boreše, zahánějícího zlé duchy v akustické scéně, nebo dobové fotografie. Zajímavosti z dějin Žatce jsou zároveň lákadlem k návštěvě dalších památek města.

Galerie Sladovna, která je součástí Chrámů chmele a piva, letos inovovala svou expozici Žatec ve filmu, která představuje další z fenoménů Žatce, který se stal vyhledávanou filmovou lokací. „Expozice dostane větší prostor. Chceme více přiblížit atmosféru filmu a kina, návštěvníci uvidí film, složený z ukázek u nás natáčených snímků, filmové plakáty, fotky herců," vysvětluje ředitel Chrámů chmele a piva Karel Havelka. Ve Sladově také mohou turisté získat mapu, která jim nabídne cestu filmovým Žatcem. „Chceme je motivovat k poznávání dalších míst města," dodává Havelka.

Kromě těchto nových expozic můžete v Žatci navštívit i léty prověřená muzea – tři budovy Regionálního muzea K. A. Polánka, Chmelařské muzeum a sousední Chrám chmele a piva. Ve středověké husitské baště najdete Muzeum Homolupulů, nejstaršího pivního národa.

Podrobné informace o aktuálních výstavách a otevíracích dobách získáte v žateckém infocentru v přízemí historické radnice, odkud také vychází prohlídky na radniční věž.

NAŠE TIPY

ZÁHADY SVĚTA

Od května do července bude na zámku Nový Hrad v Jimlíně k vidění výstava Největší záhad a tajemství světa, která návštěvníky seznámí s unikátní sbírkou spojenou s nejtajemnějšími předměty všech kontinentů. Najdou na ní předměty z celého světa - faksimilii nejtajemnějšího svitku světa Voynichova rukopisu, vypreparované zmenšené hlavy tsantsa, nebo maketu Dábovy bible, největší rukopisné knihy světa, první počítač světa ze starověké Antikythéry, dosud nevyluštný Krétský disk. Pravděpodobně nejdražším exponátem výstavy je replika slavné Michell-Hedgesovy krystalové lebky.

ČÍSARŠKÝ DEN

Do Kadaně se po dvouleté koronavirové pauze vrací největší městská slavnost, Čísaršský den®. Uskuteční se v sobotu 27. srpna. Město si akci připomíná významnou událost, kdy v roce 1367 navštívil Kadaně římský císař a český král Karel IV. Patří k největším historickým slavnostem v Dolním Poohří a sjíždí se na ni lidé zdaleka.

KAFE A MUZIKA

Projekt Káva a hudba v centru přinese oživení na Mírové náměstí v Lounech. Od dubna do října nabídně vždy jednou měsíčně hudební odpoledne s posezením u Mariánského sloupu. Série odstartuje o velikonocním týdnu, 14. dubna.

DAROVANÝ PORCELÁN

V dubnu se v renesančních sálech zámku v Klášterci nad Ohří otevírá nová dlouhodobá výstava, která představí sbírku darů. Vzhledem k tomu, že je zámek známý jako největší muzeum porcelánu v České republice, bývá obdarován především porcelánovými soupravami různého stáří a z různých lokalit. Převážná většina pochází z druhé poloviny 20. století, ale sbírka obsahuje i kusy z konce 19. a počátku 20. století. Výstava zároveň seznamuje návštěvníky se zajímavostmi z historie porcelánu formou otázek „Víte, že?“.

VÍKEND OTEVŘENÝCH ZAHRAD

V rámci celorepublikového víkendového nabídně zámek Krásný Dvůr komentované procházky svým rozlehlým anglickým parkem. Návštěvníci se také dozví o připravovaných projektech obnovy parku. Procházky se budou konat 11. a 12. června. V průběhu sezóny nabídně zámek také večerní prohlídky parku.

DIVADLO NA TVRZI

Na letní scénu do tvrze v Divčích na Lounsku o prázdninách opět zamíří české herecké hvězdy. Zahrají přijedou například Bohumil Klepl, Monika Absolonová, Eva Holubová, Zlata Adamovská, Kryštof Hádek, Jana Krausová a další. Hrát se bude každý večer od 20. července do 10. srpna.

ŽATECKÝ POKLAD

Žatecké regionální muzeum se letos chystá návštěvníkům zpřístupnit jeden z největších raně středověkých nálezů v Čechách – tzv. Žatecký poklad. Obsahuje kolem tří kilogramů šperků, mincí, zlatých svitků a hriven stříbra z přelomu 10. a 11. století. Poklad, nalezený roku 1937 v Žatci, bude vystaven v samostatné expozici. Jako celek dosud nikdy nebyl vystaven.

JAZZMAN V GALERII

V srpnu pozvala Galerie Kryt v Klášterci nad Ohří známého jazzmana Laço Decziho. Nepřestává se tam ovšem jako muzikant, ale jako výtvarný umělec. Deczi se proslavil ve světě jako trumpetista a hudební skladatel, začal se však věnovat také malířství. O jeho originální obraze je mezi kupci velký zájem, a také výstava v klášterecké galerii by měla být prodejní.

VALEČ – BRÁNA DOUPOVA

Zámek ve Valčích chystá novou sezónu přednášek a exkurzí do okolí. 14. května se například můžete vydat na cestu za valečskou květenou, 4. června si prohlédnout tajuplná zámecká sklepení a 1. října vyrazit na houby.

DRAČÍ STEZKA V BŘEZNĚ MÁ NOVÉ ATRAKCE

Obec Březno na Chomutovsku, nedaleko Nechanické přehrady, je lákadlem hlavně pro rodiny s menšími dětmi. Na letošní sezónu obec rozšířila oblíbenou Dračí stezku pro pěší i cyklisty o nové prvky.

Pohádkovou dračí cestu nyní lemují dřevěné sochy pohádkových bytostí a díky popiskám si mohou děti ověřit, jak moc znají televizní večeráčky. Dospělým zase informace přinesou QR kódy na jednotlivých zastávkách. Novinkou je hmatový chodník, který pomáhá s odstraněním stresu a bolesti zad. Návštěvníci ho najdou v centru obce, kde se děti mohou zabavit u hrocha nebo gorily. Pro ty větší byly instalovány u tělocvičny venkovní stoly na ping-pong a zahrát si zde mohou i pétanque.

V jednotlivých obcích, spadajících pod Březno, nyní turisté načerpají informace o historii a zajímavostech z nových in-

formačních tabulí. Dodejme, že lokalitou prochází Cyklostezka Ohře. Tou největší novinkou Března je však nový kulturní dům U Rybníčka, který umožňuje pořádat zde divadelní a taneční představení, koncerty či plesy a sportovní aktivity. Jeho součástí je restaurace, kde si mohou návštěvníci zahrát bowling, šipky, nebo fotbálek.

O všech aktivitách se dozvíte v Infocentru Březno, které je otevřeno každý všední den od 8 do 12 hodin a od 16 do 20 hodin. Během prázdnin bude otevřeno ve všední dny od 8 do 20 hodin a o víkendech od 10 do 16 hodin. K dostání je zde také mapa Dračí cesty.

PO PEVNOSTNÍ LINII Povedou nové PROHLÍDKY

V dubnu zahajuje další turistickou sezónu Muzeum československého opevnění z let 1936-38 na Kočičáku v Chomutově. Pro návštěvníky má přichystané nové druhy prohlídek, které představí nově zrekonstruované atraktivní části naučné stezky, vedoucí po linii opevnění.

Návštěvníci venkovního muzea si tak budou moci vybrat ze širší nabídky. Vyrazit mohou s průvodcem na komentovanou prohlídku kompletně vybaveného vojenského bunkru č. 10 z roku 1938. Na výběr jsou potom také dvě prohlídkové trasy. Kratší, asi kilometrová, zahrnuje prohlídku tří pevností i polního opevnění a vychází každou sudou hodinu. Jednou denně se pak turisté mohou vydat na delší, dvoukilometrový úsek linie opevnění, která zahrnuje pět pevností starého i nového typu, ukázky německých zkoušek likvidace bunkrů a deponii stavebního materiálu. Muzeum je otevřeno k prohlídkám od dubna do října kaž-

dou sobotu od 10 do 16 hodin a také při akcích pro veřejnost. O prázdninách pak mohou návštěvníci přijít i ve všední dny. Naučná stezka po opevnění je však volně přístupná kdykoliv a návštěvníci se mohou orientovat podle značení v terénu a informačních cedulí.

Muzeum na Kočičáku připravuje v průběhu sezóny také řadu akcí, pro děti organizuje kroužek Mladý bunkrák a letní příměstské tábory. Pro rodiny s dětmi se v červnu uskuteční Výšlap na Kočičák aneb s rodinou za historií – výlet po naučné stezce s úkoly a překvapeními. Vrcholnou akcí sezóny je 24. září připomínka všeobecné mobilizace z roku 1938.

STEZKA PROPOJÍ KOSTEL S VOCHLICKOU ROZHLEDNOU

V červnu se nedaleko Lubence otevře nová a netradiční naučná stezka, která propojuje kostel svatého Jiljí v Libyni a Vochlickou rozhlednou.

Stejně jako záchrana obou těchto památek je dilem Spolku Za záchranu kostela svatého Jiljí.

„Od kostela k rozhledně vedla již celkem šipky zarostlá cesta. Bylo potřeba cestu zrenovovat, ale zároveň jsme chtěli vymyslet

něco výjimečného,“ vysvětluje Jitka Kantová z lubenecké výtvarnické dílny Skloart. „Vznikla stezka, kde se snoubí téma regionálních hornin, duchovno a umění. Stezka zaujme všechny věkové kategorie, návštěvníky vede k zamyšlení, meditaci, ale své si zde najdou i děti.“

Devět zastavení stezky seznamuje s běžnými horninami tohoto kraje jako pískovec, křemen, břidlice či opuka. Poslední zastavení je pak věnováno Vochlickému jaspisu, který se v místě našel a který dal vlastně impuls ke vzniku stezky. Kromě geologie však stezka přináší i informace o historii kraje, připomíná vznik Lubence, Kelty, Franze Kafku nebo složitou historii

Sudet. Zajímavostí stezky určitě je, že je dilem velké a pestré skupiny dobrovolníků, firem a obcí z regionu.

Slavnostní otevření stezky se koná 4. června a je spojeno s koncertem Petra Linharta. „Je bardem Sudet, jeho texty čerpají z příběhů lidí žijících kolem nás a jsou úzce spjaty s naší krajinou. Má za sebou několik vydaných CD, z nichž nejznámější je *Autobus do Podbořan*,“ doplnila Jitka Kantová. Spolek navíc pořádá 23. července ve vitrážovém muzeu v kostele sv. Jiljí tradiční noc světél – koncert při svíčkách, tentokrát s folkrockovou kapelou Troiss.